

INLEIDING RELECTIEFORUM HERSTEL EN LEEFKWALITEIT 29.04.10

Bob Crombez

Welkom allemaal...

Ik verwelkom ongeveer 320 geïnteresseerden, een mooie mix van ervaringsdeskundigen, familieleden, studenten en professionele hulpverleners, en dit is helemaal conform de geest van het symposium. Tijdens de binnenkomst in de turbinezaal hoorden we de 'Acht Andantes', pianomuziek gecomponeerd door Werner Taveirne uit Deltawonen, een beschutwonenorganisatie, hier uitgevoerd door Joop Verzele.

In deze inleiding wil ik het met jullie over een drietal zaken hebben:

- 1) de historiek van het project 'herstel en leefkwaliteit' in het kort
- 2) wat betekent het begrip herstel eigenlijk?
- 3) hoe ziet de dag er verder uit?

Een stukje beknopte geschiedenis: in de traditie van SJDD vinden we al vele rehabilitatieaccenten: vooral in de jaren '90 kenden we een ware rehabilitatiegolf met vooral Douglas Bennett en ook de hier aanwezige Geoff Sheperd als inspirerende figuren. Nadien lag de nadruk wat meer op de cureaspecten: behandelrichtlijnen, diagnostische en therapeutische modellen en methodieken. Maar nu vonden we het meer dan tijd om het rehabilitatiegedachtengoed terug even in de verf zetten. In een werkgroep werden de eerste ideeën samen met de Stroom, een afdeling voor mensen met psychotische problematiek en het dagziekenhuis de Steiger verzameld. We dachten aan casussen, filmpjes, mindmappen, beurzen, paneldiscussies, aan assertieve zorg, aan Gents verankerde verhalen over mensen met psychose; we evolueerden naar een werktitel: 'Verloren in de stad, psychotische zorgtrajecten'. Nu, kakelen deden we vrij veel, maar het lukte niet echt om ons ei te leggen.

De ontdekking van het World Café als methodiek bracht ons in een stroomversnelling. We gingen samen met Ria Baeck op zoek naar 3 kernachtige, betekenisvolle vragen voor ons World Café, een schijnbaar makkelijke opdracht, maar duidelijk een onderschat karwei, maar het ei kwam er. Opmerkelijk was dat ons thema door het onderling gebrainstorm gaandeweg evolueerde naar herstel en leefkwaliteit en losgekomen was van de doelgroep psychose en ook losgekomen was van enkel het hulpverlenersperspectief. Ik vind trouwens dat de rehabilitatie- en herstelbeweging in Vlaanderen te zeer gelinkt is aan de doelgroep psychose en aanverwante problematieken en soms moeizaam vertaling krijgt naar andere psychiatrische doelgroepen. Hier ligt volgens mij een mooi te ontginnen terrein en we merken zeker in onze zorgomgeving wel stappen in die richting.

Op DO 19 november hielden we dan een dynamisch World Café en met de oogst daarvan (ideeën, stellingen, conclusies) wilden we op dit reflectieforum verder aan de slag gaan. Erik Stevens vertelt jullie er straks veel meer over.

Herstel of Recovery, wat betekenen die begrippen? Het best wordt dit samengevat via de woorden van Patricia Deegan, ervaringsdeskundige en psychologe, en die schreef o.a.: "Ik veronderstel dat ik nooit zal genezen maar dat ik herstellende ben. Herstel is een proces, geen eindpunt of doel, herstel is een houding, een manier om de dag en de uitdagingen die ik tegenkom onder ogen te zien. Ik leid een volwaardig en gezond leven en ik heb een psychiatrische handicap!" Herstel is wat mensen zelf doen, rehabilitatie is wat hulpverleners doen om dat herstelproces te bevorderen. Dit herstelproces wordt gekenmerkt door een aantal belangrijke pijlers: het creëren van hoop, het uitbouwen van een positieve identiteit, het ervaren van een betekenisvol leven en het verkrijgen van eigenaarschap over ziekte en leven. Ik hoop dat jullie deze paradigmashift (want het gaat wel degelijk over denken op een andere golflengte), zowel voor patiënten, voor hulpverleners als voor organisaties met ons willen bespreken vandaag.

Hoe gaan we dit verder doen? Een overzicht van het programma is beschikbaar op de stoelen. Eerst gaan Geoff Shepherd en Jeanette Harding een gesprek voeren over herstel. Dit wordt vertaald door Erik Stevens en Rebecca Müller. Daarna neemt Erik Stevens je mee naar het World Café en de oogst daarvan. Na de broodjeslunch starten we om halftwee met een Nederlands luik verzorgd door Detlev Petry, Wil Coopmans en Jan Van Der Hallen over ervaringsdeskundigheid. Ervaringsdeskundigheid wordt extra belicht door de verenigingen Uilenspiegel, Similes en Ups en Downs. Chantal Van Audenove sluit de dag af met een blik op de uitdagingen waar de herstelbeweging in de Vlaamse geestelijke gezondheidszorg voor staat.

Ik wens iedereen een boeiende, interactieve en leerrijke dag toe.